

Галльський півень

Історія галльського півня весела. І не дарма: усе починається з жарту. Побачивши на «своїй» території орди галлів, голих розбишак з північної та східної Галлії, римляни вигадали для них глузливе латинське прізвисько: galli, множина від gallus, що означає «півень». Жарт став образою, коли через сотні років суперники Генріха IV і Людовіка XIV почали порівнювати французьких королів із войовничим птахом. Трохи обурені, монархи врешті-решт прийняли півня за емблему.

В іншій легенді ідеться про те, що під час битви при Герговії вождь Верцингеторикс заради насмішки послав Юлію Цезарю галльського півня як символ войовничості, агресивності, злоби, хоробрості та гордості галльських воїнів. Відповіддю Юлія Цезаря було запрошення на вечерю, де він запропонував Верцингеториксу військовий союз, подавши його півня,

тушкованого у вині. Обурений таким приниженням, Верцингеторикс разом зі своїми тридцятьма тисячами воїнів завдав розгромної поразки Юлію Цезарю з рівноцінною кількістю легіонерів. До сьогодні півень у вині є однією з емблем Франції та французької кухні.

Існує також думка про те, що півня почали асоціювати з Галлією римські поети на підставі співзвучності. На той час півня пов'язували з численними римськими богами: Юпітером, Марсом, Аполлоном, Меркурієм, чий бравуру, сексуальну силу, хоробрість широко оспівували. Можливо, саме з поезії взяли каламбур Светоній чи Юлій Цезар, створивши досить-таки хвалебну асоціацію між галлами та цим птахом.

Півень фігурував на галльських монетах ще з античності. У Середньовіччя він зникає, але знову виринає в Німеччині у контексті розмов про Францію.

Починаючи з шістнадцятого сторіччя, півень супроводжує короля Франції на гравюрах, монетах тощо.

Французька Революція широко послуговується образом півня. Він з'являється на посуді та на печаті Директорії. Хоча півня пропонували як емблему для Наполеона, він відмовився, мотивуючи це тим, що «півень не має жодної сили і не може бути втіленням такої імперії як Франція».

Починаючи з 1830 року, півня знову дуже цінують. За декретом від 30 липня 1830 року галльський півень повинен фігурувати на гудзиках одягу та височіти над прапорами національної гвардії.

Галльський півень та німецький орел. Зображення часів Першої світової війни

Хоч і П'ята республіка надає сьогодні перевагу символу Маріанни, півень фігурує на державній печаті, яка дійшла до нас ще з часів Другої республіки. Ану ж бо, знайдіть півня на картинці! Про галльського півня добре знають за кордоном, а надто як про спортивну емблему.

Печать Французької республіки

Ще більше цікавого тут: <https://cnosf.franceolympique.com/cnosf/actus/4829-du-roi-au-peuple-histoire-du-coq-gaulois.html>